

سیاست گروه مینسک طولانی کردن مناقشه قره باغ است

مناقشه قره باغ، موضوعی بیست ساله است و جمهوری آذربایجان و ارمنستان برای حل و فصل این مناقشه، مکانیسم گروه مینسک را انتخاب کرده‌اند و مکانیسم دیگری را تاکنون نپذیرفته‌اند

/خبرگزاری آران

خبرگزاری آران/سرویس آذربایجان

سفیر ایران در خصوص بحران قره باغ گفت: سیاست گروه مینسک طولانی کردن حل این مناقشه است و گاهی حل این موضوع را در یک دوره بیست ساله می بینند که این امر نه به نفع جمهوری آذربایجان و نه به نفع امنیت منطقه است.

محسن پاک آیین سفیر کشورمان در جمهوری آذربایجان روز جمعه در گفتگو با روزنامه «اولایلا» با تأکید بر اینکه سوابق تاریخی و اشتراکات فرهنگی و دینی و مولفه های اقتصادی مثل ظرفیت های تجاری، شبکه ارتباطی و ترانزیت کالا و انرژی، استراتژیک، دارای چشم اندازی مثبت است، افزود: با این وجود، گاهی مناسبات 2 کشور دارای فراز و نشیب هایی است که با درایت مسئولین 2 کشور این وضعیت مدیریت می شود. متن کامل این گفت وگو به شرح زیر است:

به عنوان یک دیپلمات وضع کنونی مناسبات ایران و آذربایجان را چگونه ارزیابی می کنید؟

روابط جمهوری اسلامی ایران و جمهوری آذربایجان به دلایل قرابت های جغرافیایی، سوابق تاریخی و اشتراکات فرهنگی و دینی و مولفه های اقتصادی مثل ظرفیت های تجاری، شبکه ارتباطی و ترانزیت کالا و انرژی، استراتژیک و با چشم اندازی مثبت است. با این وجود، گاهی مناسبات 2 کشور دارای فراز و نشیب هایی است که با درایت مسئولین 2 کشور این وضعیت مدیریت می شود. در ماه های گذشته، گفت وگوهای سازنده و اعتماد ساز 2 رئیس جمهور و همچنین وزرای امور خارجه 2 کشور و اخیراً سفر آقای «رامیز مهدی اف» رئیس شورای امنیت ملی جمهوری آذربایجان به ایران موجب حرکت جدیدی برای پیشرفت مناسبات شده است. به اعتقاد من ایران و جمهوری آذربایجان، دارای ظرفیت های بسیار موثری هستند که شناخت این ظرفیت ها می تواند به همگرایی دو طرف کمک کرده و دو کشور را به شرکای راهبردی تبدیل کند. باکو به نقش و جایگاه رو به رشد ایران در جهان و منطقه آگاهی دارد و حضور فعال ایران در حل و فصل مناقشه «قره باغ» را به نفع استقرار صلح و امنیت در منطقه و حراست از تمامیت ارضی خود می داند. جمهوری اسلامی ایران نیز جمهوری آذربایجان را کشوری مهم در منطقه و دریچه ای به سوی قفقاز تلقی می کند و در حوزه های تجاری، ترانزیت و انرژی با توجه به مرزهای زمینی و دریایی مشترک، علاقمند به تحکیم مناسبات خود با باکو می باشد. روابط مطلوب بین ایران و جمهوری آذربایجان می تواند به ثبات و تعادل در منطقه بینجامد و نقش مهمی در حفظ صلح و ثبات دو کشور ایفا کند.

آیا سطح کنونی مناسبات اقتصادی ایران و آذربایجان را کافی می دانید؟ چه ظرفیت های دیگری برای توسعه این مناسبات وجود دارد؟

در حوزه اقتصادی، فعال شدن کمیسیون مشترک اقتصادی بین دو کشور، همکاری های فیما بین را قانونمند ساخت و توسعه داد. در زمینه تجارت، ترانزیت و انرژی با همدیگر همکاری داریم. حجم مبادلات رسمی بیش از 500 میلیون دلار است و اگر بخواهیم که برخی از مبادلات اتباعی که در نزدیک مرز هستند و تردد می کنند را اضافه کنیم، قریب به یک میلیارد یورو می شود که البته راضی کننده نیست و با تدابیر اتخاذ شده رشد خواهد کرد. ما گاز جمهوری آذربایجان را تحویل گرفته و به نخجوان سواپ می کنیم. در حوزه های ترانزیت، راه ایران امن ترین، نزدیک ترین و اقتصادی ترین راه ترانزیتی برای کشورهای این منطقه از جمله جمهوری آذربایجان است. از خطوط ریلی، از خطوط جاده ای و دریایی ایران استفاده می شود. در حوزه تجارت و انرژی بیشترین همکاری را داریم. در سال گذشته مبادلات اقتصادی بین ایران و جمهوری آذربایجان رشد 30 درصدی داشت اما این روابط ظرفیت رشد بیشتر را دارد و باید از پتانسیل های موجود بین دو کشور آنچنان استفاده شود تا آذربایجان به یکی از شرکای اصلی تجاری ایران تبدیل شود. اخیراً با ملاقات معاونین گمرک دو کشور و متعاقباً دیدارهای ماهانه مدیران کل گمرک، مشکلات گمرکی کمتر شده و تسهیلات برای تردد کالا و مسافر افزایش و مشکلات ترانزیتی کاهش یافته است و این اقدام تأثیر مثبت در تقویت مبادلات تجاری داشته، اگر چه هنوز تا وضعیت مطلوب فاصله دارد. در نتیجه کامیون ها بین دو کشور در رفت و آمد هستند.

سفر استاندار مازندران به باکو که آثار اقتصادی مثبتی داشت و سفر معاون وزیر انرژی جمهوری آذربایجان به تهران از گام های سازنده ای بود که چشم انداز مثبت مناسبات فیما بین را ترسیم می کند.

روابط فرهنگی ایران و آذربایجان روز به روز توسعه می یابد. برای توسعه هر چه بیشتر این روابط به برداشتن چه گام های دیگری نیاز است؟

در زمینه فرهنگی با توجه به وجود اشتراکات فراوان فرهنگی بین دو کشور، هفته فرهنگی دو کشور در تهران و باکو برگزار شده و هنرمندان دو کشور ارتباط نزدیکی با یکدیگر مخصوصاً در حوزه های سینمایی، موسیقی، تئاتر، مینیاتور، نقاشی و خوشنویسی دارند. امسال هفته فرهنگی آذربایجان در تهران برگزار می شود، ما برای تقویت ارتباطات مردمی، بصورت یکطرفه داشتن ویزا برای اتباع آذری را لغو کرده ایم و این امر موجب ارتباطات بیشتر دو ملت و رشد توریسم سیاحتی، زیارتی و درمانی شده است. اراده رهبران دو کشور توسعه مناسبات دوستانه است و باید این اراده را در سایر سطوح اجرایی گسترش دهیم. البته در این بین، رسانه ها به عنوان نهادی که تأثیرگذاری عام و خاص دارند می توانند نقش وی&ZwJژه ای ایفا کنند.

هر از گاهی ایران پیشنهاد میانجیگری برای حل مناقشه قره باغ را مطرح کرده است. می خواهیم بدانیم که ایران برای حل این مناقشه چه هدیه ای می تواند داشته باشد؟

مناقشه قره باغ، موضوعی بیست ساله است و جمهوری آذربایجان و ارمنستان برای حل و فصل این مناقشه، مکانیسم گروه مینسک را انتخاب کرده اند و مکانیسم دیگری را تاکنون نپذیرفته اند. به اعتقاد من گروه مینسک در این مناقشه بیطرف نیست و به همین دلیل حل و فصل مناقشه قره باغ موفق نبوده است. سیاست گروه مینسک طولانی کردن حل این مناقشه است و گاهی حل این موضوع را در یک دوره بیست ساله می بینند که این امر نه به نفع جمهوری آذربایجان و نه به نفع امنیت منطقه است. به نظر من کشورهای منطقه باید وارد این موضوع شوند چون کشورهای فرا منطقه ای انگیزه ای قوی برای حل موضوع را ندارند. ورود سازمان همکاری های اسلامی نیز می تواند مفید باشد. ایران به عنوان رئیس دوره ای جنبش عدم تعهد و عضو فعال سازمان همکاری های اسلامی نیز آماده میانجیگری است و آمادگی دارد مساعی خود را برای پایان دادن به درگیری ها، بازگشت شرایط به وضعیت اولیه، احترام به مرزها و خاتمه درگیری ها بکار گیرد. منطقه قره باغ یک درگیری و نقطه تخاصم در نزدیکی مرزهای ما ایجاد کرده و طبیعی است که نگران وجود تنش در این منطقه باشیم و اگر بتوانیم کمکی به حل و فصل موضوع کنیم، دریغ نخواهیم کرد.

آیا همکاری های بین المللی بین ایران و آذربایجان را می توان کافی محسوب کرد؟

خوشبختانه در مجامع بین المللی بخصوص در سازمان ملل متحد، سازمان همکاری اسلامی، سازمان همکاری های منطقه ای(اگو) و جنبش عدم تعهد ارتباط و همکاری سودمندی بین دو کشور در جریان دارد.

به عنوان یک دیپلمات دورنمای کدام زمینه های دیگر همکاری بین ایران و آذربایجان را موفقیت آمیز محسوب می کنید؟

معتقدم در آینده آذربایجان کاملاً جایگاه استراتژیک خود را در سیاست خارجی ایران حفظ خواهد کرد، چرا که دولت ایران خواستار پیشرفت و توسعه آذربایجان است و روابط دو کشور بدون تأثیر پذیری از روابط با دیگر کشورها می تواند رشد کند و موجب تأمین منافع بلند مدت طرفین شود.

آیا تحریم های اخیر علیه ایران توانسته است بر اقتصاد این کشور تأثیر منفی داشته باشد؟

علت اصلی تحریم های تحمیلی علیه ایران مخالفت چند کشور با برنامه های صلح آمیز هسته ای ایران است. برنامه های هسته ای ایران با انگیزه های صلح طلبانه و برای دستیابی به توسعه اقتصادی دنبال می شود. آژانس بین المللی انرژی اتمی بیشترین و قوی ترین بازرسی های تاریخ خود را انجام داده و بیش از 100 بازرسی اعلام نشده و بیش از 4 هزار بازرسی نفر روز در ایران انجام داده است. آژانس غالباً اعلام کرده که هیچ دلیلی حتی یک گرم مواد موثر هسته ای دال بر انحراف ایران به سوی بمب اتمی وجود ندارد. البته دشمنان ما تلاش دارند تا موضوع تحریم ها را بزرگ نمایی کرده و به دروغ به موضوع انرژی هسته ای مرتبط کنند در حالیکه در ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی که تحریم ها شروع شد، موضوع انرژی هسته ای به هیچ وجه وجود نداشت. مسئله تحریمها، مسئله جدیدی نیست و از ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی وجود داشته است. اما نظام اسلامی علیرغم تحریم ها در طول 33 سال گذشته، به طور مستمر حرکت پیش رونده و صعودی داشته است. ما امروز یک قدرت هسته ای هستیم، توانایی نظامی بسیار بالایی داریم، ماهواره به فضا فرستاده ایم، در عرصه پزشکی حرف اول را در منطقه می زنیم و از ارتقای علمی بی نظیری برخورداریم و همه این ها در دوره تحریم اتفاق افتاده است. این تحریم ها در واقع جنگ با یک ملت است اما به توفیق الهی، دشمنان در این جنگ هم مغلوب ملت ایران خواهند شد. البته طبیعی است که تحریمها مشکلاتی را بوجود می آورد، نمی شود این را هم انکار کرد. اما به دلیل ظرفیتهای اقتصادی مخصوصاً در حوزه انرژی که در کشورها ما وجود دارد و اراده مردم ما که برای دفاع از انقلاب اسلامی، اسلام و منافع ملی خودشان دارند ما مقاومت کردیم و تحریمها را مدیریت کرده ایم. روابط ما با کشورهای دنیا به صورت عادی دنبال می شود. بنظر نمی رسد که تحریم های غرب باعث شود که جمهوری اسلامی ایران دست از اهداف خود بردارد./خ

پایان پیام